

వారపత్రి

సూర్యం ఇలా చెప్పాడు:

“నేను నా అక్షరాభ్యాసం అయిన కోణాకి బడేశ్య బిరుదాల బిరుద కోణాలవాణ్ణి. సర య్య మేష్టారిచెయ్యి కుంచినది మానాన్న ఆయనను పట్టణానికి రప్పించాడు. ఆయన నాచేత ఓనమాల వర కడి దిద్దించాడు. “నాదగ్గర చదువుకున్న వాళ్ళు తాలూకా తహశీల్దారు లయారు. నువ్వు జిల్లాకలెక్టర వా లి” తెలిసిందా పంతులూ!” అని సరయ్య మేష్టారు నాతో అనటం నాకు బాగా గుర్తు.

మానాన్న అప్పటికి ఇప్పటికి తాలూకా గుర్తుస్తాగా పనిచేస్తూనే ఉన్నాడు. బినా కంశిపతివని నిలభెట్లాలనే దీక్షతో మా నాన్న - సరయ్య మేష్టారికి రానూ బోనూ ఖర్చులక్రింది ముప్పావలా, తాంబూలంలో తరహాతోబాటు సరికొత్త ఫంచెల చావు పళ్ళెంమధ్య మడతబెట్టి నాచేత ఇప్పించాడు. ఆయన ఆనందం అప్పటికి నా ఆనందంలాగే ఉండింది. అల్లుడంతో పులు బాలురు. అజేదింగా సరయ్య మేష్టారు సంతోషిని ముఖంలో, కళ్ళతో ప్రకటించి నన్ను, జిల్లాకలెక్టరు అవమని మనోకసారి వీవించారు.

నన్ను బడికి పంపించారు. అరుగుమీద ఉన్నది ఆ ఆలయ తరగతి ఆ బడిలో, వీధిని బోయే బండ్లని, సైకిళ్ళని, మిశాయిబండ్లని మానూ మేం అలలు దిద్దేవార్యం. పలక అరిగినా కాని భద్రం పలికేదికాదు. మేష్టారు ముముడిలా కొట్టేవాడు, సాయంకాలం అయేసరికి మా అమ్మమ్మ వాత్రుకి ఏదో వైద్యం చేసేది.

“కోణా పసిపిల్లవాణ్ణి మేష్టారు కొడు కున్నాడంది. కాస్త మన పిల్లాణ్ణి కొట్టా ద్దని చెప్పిరంది” అని మా అమ్మ నాన్నలో చెప్పుతుండేది.

“మేష్టారికి పిల్లలమీద ముద్దుంటే మొద్దు లాతారు. తన మన తారతమ్యం ఉండి కూడదు. బడిపంతుళ్ళకి. చెబ్బలు తగులు తూంటేగాని దృష్టి పలకమీద ఉండదు. నీ పిల్లాణేం కరిగిపోతులే” అంటూండే వాడట మానాన్న.

నాకు అరుగుబడి ఎప్పుడు విరగడోతుంగా అని అనిపిస్తూండేది. వీపునిద పడినచోటే

కొత్తచెబ్బ పడుతుండటంవల్ల విపు మొద్దు బారింది. చెబ్బల విలువ తగింది. మేష్టారు కొట్టడానికి చెయ్యి తిలే కొత్తలో ముందు గానే గొంతెలేవార్యం. ఇప్పుడు, అంతా కూడబలక్కున్నట్టు, పంతులు చెబ్బకి పలుకూ ఉలుకూ వినబడవండా చేశాను.

గుడింతాలు వచ్చాక మేం ఒకటో క్లాసులోకి వచ్చామనిపించింది. కాని, పంతులు మారలేదు. చెబ్బలు మాయలేదు.

“చదువుకున్నవాడి వంటిమీద చెన్న కరుగుతుందిరా నాయనా! భదువంటే అంతవేడి. అందుకే వారం వారం తలంటి. బోనుకోవాలి” అంటూండేది మాఅమ్మమ్మ.

“చదువువేడి కానే అమ్మమ్మ! చెబ్బల వేడియే. చెన్న కరిగిస్తుంది” అనేవాణ్ణి నేను.

చక్రవర్తి

ఏదాది గడిచింది. ఎక్కాలు చదవడం ప్రారంభమైంది. ఎక్కాలు నుక్క (తిప్ప) కుండా వప్ప చెప్పేవరకూ పంతులు వదిలే వాడుకాదు.

ఆ ఏడు నాకు బాగా జ్ఞాపకం. మానా న్నకి అమలాపురం బదిలీ అయింది. అయి యంతోనే నాన్న ఆ ఊరికి వెళ్ళాడుకాని, మమ్మల్ని నాలుగు నెలలపాటు మాఉళ్ళోనే ఉంచేశాడు.

నాన్న తేని కారణంగా నాలో అల్లరి ఎక్కువైంది. మాకు మా మేనమామ గార్డి యన్. ఆయన ఉదయమే ఇంటివద్దసంధ్య భార్యకుని కాఫీత్రాగి మా వీధికి వచ్చి మమ్మల్ని గూసి కప్ప కాఫీత్రాగి మరీ వెడుతుండేవాడు.

మా మామయ్య నాకు చాల భీకరంగా కనుపించేవాడు. ఆదృష్టివల్లే నాలో మార్పు వచ్చింది. బడికి వెళ్ళినా, ఇంటికి వచ్చినా కాని అల్లుపంతులు, ఇటు మా మయ్యా కింకరుల్లా కనుపించేసరికి నాకు అల్లరిఎక్కు వైంది. సాయంకాలం మా మర్రాడు, పంతులూ ఉండిడు. నాన్న ఉళ్ళోవేలేడు. అందుచేత పంజరంలోని పక్షికి నేనప్ప వచ్చేది. చెల్లెలు, అక్కా కొనుక్కున్న బొమ్మల్ని, అల్లుకున్న ఊలుపటాల్ని

ధ్వసంచేసేవాణ్ణి. నా కిప్పటికీ జ్ఞాపకం; మా అక్కయ్య నాపై కోపంతో “వాణ్ణో భస్మాసురుడు” అని పళ్ళు బిగించి అంటూ ఉండేది.

తెల్లవారగానే మామయ్య వచ్చి మా ఇంట్లో రెండోసారిగా కాఫీ ఆరగిస్తుం డిగా అక్కాచెల్లెళ్ళు బిక్య కంఠంతో ఈ భస్మాసురునిపై ఆభాండాలు చేప్పేవారు. మొదట్లో మామయ్య నాపై మాంకరిం చాడు. అజేం పనిచేయలేదు. రెండోకోణా వీపుమీద ఒక చెబ్బువేశాడు. అది పాత చెబ్బల్లో, సముద్రంలో ఉద్ధరిణేడు మంచి నీళ్ళు కలిపినట్లుగా కలిసిపోయింది. మాడో రోజు మేష్టారితో మంతనాలు సాగించాడు మామయ్య. ఆరోజు సాయంకాలం మామయ్య, అలవాటు తప్పించి మాయింటికి వచ్చాడు.

నేను దాబామీదకు వంగిన సీతాఫలం చెట్టుకొమ్మను లాగి పండ్లకు బుట్టలు కడు తుండగా మామయ్య “బిలేయ్ మారిగా!” అని అరిచాడు. మా ఇల్లంతా అతని స్వరం ప్రతిధ్వనించింది.

క్రిందకు దిగి వచ్చాను. మామయ్య నిటా రుగా నిలచున్నాడు. అతని కాలుదగ్గర కర్రబండ, చేతిలో గొలుసూ ఉన్నాయి. ఇప్పుడు అతని ఆకృతిని తలచుకుంటే ఇన్ స్పెక్టర్ జానెర్లలా నాకంటికి అతను కన బడతాడు. మన్యయగం ఆనాగరికతకి అత నొక చిహ్నంలా కనుపిస్తాడు.

నన్ను గట్టిగా పట్టుకుని చేతికి గొలుసు కట్టి గుదిబండ తగిలించాడు. అనాడు కనీ వారం కావటంవల్ల ఇంత కఠినతకు నాకు పడింది. ఆరాత్రి ఆగ్రహాంసల్ల అన్నం తిన లేదు.

ఆదివారం నేను వసారాలో మార్పు న్నాను - బండమీద. బొద్దున్నే మా అమ్మ కాఫీ త్రచ్చింది.

“రాత్రి అన్నం కూడా తినలేదు. కాఫీ యేనా త్రాగరా నాయనా!” అంది అమ్మ. “నేను తాగనే...నవన కాఫీ...న కొద్దు” అంటూ కాఫీని ఒకపోశాను.

“అజేంరా వెలితండ్రీ! కొంచెం బ్రిక ల్లీను తాగుతానా?”

“తాగనే...తాగనంటే తాగను”

“నా తండ్రివి కదూ!” అంటూ అమ్మ నన్ను బుజ్జగిస్తూ ఇటూ అటూ చూసి ఎవరూ లేరని గ్రహించి నా చేతిలో పొవలా కాసు వేటి రహస్యంగా దాచుకో. కపే సున్నా కొనుక్కు తను. లేకపోతే శైస్తోపు చూడు” అంది.

“నా కొట్టే నీ చచ్చవ పావలా!”

“అరవకురా... ఎం కావాలో చెప్ప.”

“రూపాయి కావాలే..... కాన్వ్యాస్ కొట్టు కొనుక్కుంటా” అన్నాను.

“సరే... ఇస్తాతే... కాఫీ తాగుతావా?”

“ఊ.”

ఆ ఆదివారాన్ని మాత్రం నేను నాజీవితం లో మరువలేను. ఉదయమే మామయ్యవచ్చి రంజోసారి కాఫీ ఆరగిస్తూ నన్ను పరా మర్శించి వెళ్ళాడు.

“బుల్ డాగ్ లా పెట్టవేం రా ముఖం” అన్నాడు సవ్యకూ మామయ్య.

“అవేమీట్రా అన్నయ్యా, అల్లుడికి బండ కొట్టి కాకుండా పేర్లు పెడుతున్నా పేంరా” అన్నది మా అమ్మ.

అమె అన్నమాటలకు మామయ్య జవాబు చెప్పలేదు. నన్నోసారి పరిశీలించి వెళ్ళి పోయాడు.

రూపాయి బిళ్ళే జేబులో పడింది. అమ్మ అన్నం తినిపించింది. కడుపు నిండా తిన్నాను. చేల్లీ, అక్కయ్య అన్నాలు తిని వసారాలో నాకు ఎదురుగా కూచున్నారు. అక్కయ్య ఊలుతో బొమ్మలు అల్లుతోంది. చేల్లీ కొత్త ఆట బొమ్మని అలంకరించింది.

అక్కయ్య అల్లుడున్న బొమ్మని చేల్లెలు విమర్శగా చూసి చూసి నా బైపు చూసి సవ్యంది.

“ఎందుకే సవ్యతావు భదవా” అని కపి రాసు.

“నీబొమ్మే అల్లుతోందిరా అక్క” అంది సవ్యకూ చేల్లీ.

“అకోతిబొమ్మ కానే ఇది కృష్ణుడిబొమ్మ. రోలుకి కట్టంది కుష్ణుణ్ణి వాళ్ళమ్మ, ఈడ్చుకుంటూ తోటిచెల్లవద్దకు వచ్చాట్ట కుష్ణుడు. ఆ బొమ్మ” ఇది అన్నది అక్కయ్య.

“వతే అన్నయ్య కూడా కుష్ణుణ్ణి” అంది చేల్లీ.

“ఛా, ఫో, వోర్నయ్” అన్నాను నేను. “ఎందుకురా దానిని అలాకనురుతావ్?” అంది అక్క.

“నేను దగ్గరికి రాకేసి ఏవో మాతలు కూస్తోందిచూడు... రేపు నీబొమ్మని పీకేసికి పారయ్యకపోలే చూడు” అన్నాను.

“నీగుడిబండ ఊడితేకదా!” అంది అక్కయ్య.

“బబ్బో కేలా జెడతాజే అన్నయ్య?”

“బుల్ డాగ్ లా పెట్టవేం రా ముఖం”

“వీపుమీద బండపెట్టుకుని పోతాజే” అంది అక్కయ్య సవ్యకూ.
 “సవ్యకండి, మీకుకూడా బండలు పేయిస్తా” అన్నా.
 “మేం చదువుకోంగా” అంది అక్కయ్య.
 “అల్లరి చెయ్యంగా” అంది చేల్లీ.
 “చదువురాని చవటలు మీరు” అన్నా కోపంగా విడి గతి తేక.
 “చవట, గివట అసకు ఒరేయ్” అంది అక్కయ్య.
 “ఏం చేస్తావేం?”
 “అమ్మా చూడవే నీ జిట్టి... తిడుతు

న్నాదూ...” అని కేకేసింది అక్కయ్య.
 “నిమీట్రా అల్లరి... వెళ్ళి దు పిల్లని తిట్టాచ్చా...” అంటూ వచ్చింది అమ్మ.
 “అమ్మా! వీళ్ళనికూడా రేపట్టుంచి బడికి పంపించవే.”
 “నాళ్ళ కందుకురా చదువు?”
 “ఏం నాకేనా చదువు?”
 “ఓం... నువ్వు మగాడివి... ఉద్యోగం చెయ్యొద్దూ... వాళ్ళకి ఎందుకు చదువు? చాకలిపడ్డు చాతినా తే చాలు.”
 “అలా కానే అమ్మా వీళ్ళనికూడా రేపట్టుంచి బడికి పంపించు... ఊ... ఊ...”

★ తారతమ్యం ★

బండ వేయడాను బాళ్ళు 'మేపారితో చెప్పి' అన్నాను.

"నీ విడుపు అది... నీకు పడిందికదా బండ... మాకెందుకు పడలేదని, మేం బడికి

బళ్ళక్కర్లేదోయ్ బెర్రీ తమ్ముడూ!" అంటే అక్కయ్య నవ్వుతూ.

"బాబాబోయ్" అంది చెల్లి చంకలు చరుచుకుంటూ.

"అమ్మా! మాడవే వీళ్ళనీ.." అన్నాను. "ఒసేయ్ మీరు ఊరుకోండి పుణ్యం ఉంటుంది" అంటూ అమ్మ చెప్పిపోయింది. రెండు నిమిషాలసేపు మానం వహించాను తా.

అక్కయ్య తాను ఆటలున్న బొమ్మని చెల్లెక్కి చూపినూ "ఈ కిక్కుడికి బతే శిక్ష పడింది లేవే... ఆల్లరి పిల్లలకి అలాగే కాస్త జరగాలి" అంది.

నాకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. "నాన్న రానీయండి... కంసుజ్జీ, ఈ రాధల్ని చంపేస్తాను" అన్నాను. "కంసు దేవతే అక్కయ్య!" అంది చెల్లి.

"మామయ్యే" "రాధ లెవరే?" "మనమే నే!"

"నా నేరు, నీ నేరు రాధలు కాదుగా" అంది చెల్లి.

"వాడి చదువు అలా వెలిగిపోతోంది" అంది అక్కయ్య.

కోపంతో లేచాను. బండ నెత్తిబోయాను. ఆడపిల్ల లిద్దరూ అదృశ్యమయ్యారు. సోమవారం ఉదయం మామయ్యని ఒప్పించి అమ్మ నాకు శిక్షను సడలించింది. ఆ సాయంకాలమే నేను క్యాన్సర్ బోడు కొనుక్కోగా వేడే మిగిలింది. "లంకా దహనం" సినిమాకు వెళ్ళాను. అణా మిగిలితే ఒక సోడా తాగి అల్లణా పకోడీలు తిని ఒక డబ్బుతో ఇంటికి రాత్రి చేరాను.

మా అమ్మ నా రాకకోసం ఎదురు చూస్తోంది. వేసేం కోపగించుకుని అఘాయిత్యం చేస్తానో అని ఆమె బెంగపెట్టుకుంది. నాన్న అనాడే కేలపు వేటి మమ్మల్ని చూడటానికి వచ్చాడు. నాన్నకు నా విషయమంతా అమ్మ చెప్పివట్టుంది. ఇద్దరూ వీధి అరుగుమీద కూర్చున్నారు.

నాకు చాల ఆకస్మికంగా నాన్న కనుపించడంతోనే "నాన్నా! నా కేం తెచ్చావో?" అన్నా - చదువుగా.

చాలరోజులు నాన్న నాకు దూరంగా ఉండటంవల్ల నాలో ఈ చదువు అప్రయత్నంగా వచ్చింది.

"కోటయ్యి కాజాలు తెచ్చావా"

ఒకనాడు ఆయన్ని, ఆయన వెళ్లాం సంతకెళ్లి ఆవకాయల బాడీలు కొనుక్కు రమ్మంది. ఆయన ఒక కొట్లోకి వెళ్లాడు. అక్కడ బాడీలు తలక్రిందులుగా వేర్చి వెట్టివున్నాయి. ఒకబాడీ వైభాగాన్ని తడిమి "అరే! దీనికి మూతిలేవే" అనుకొన్నాడు. ఇంకోదాన్ని వైకెత్తి అడుగు తడిమి "చిత్రం! దీనికి అడుగుకూడా లేదు" అనుకొన్నాడు.

—శ్రీ.పి.సీతారామయ్య(మద్రాసు)

అంటూ నన్ను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు నాన్న.

"నాన్నా... మామయ్య మంచివాడు కాదు..." అని గునునూ అన్నాను.

"అమ్మ చెప్పిందిలే అంతా... బాబు గాని... అక్కనీ చెల్లినీ నేను లేవప్పడు కొట్టి తిటి ఆల్లరిపెట్టవచ్చా? తక్కువదూ!" అన్నాడు నాన్న.

"నిజం నాన్నా!" అన్నాను.

రాతిబండ అఘాయిత్యానికి, రాళ్ళను కరిగించే ఆప్యాయతకే తారతమ్యం తెలుసుకున్నాను.

కదుపులని అస్పృశతకు

ఈనోస్ ఫ్రూట్ సాల్ట్

కాకా గుణము దిరకాలముండుటకుగాను సీసాలలో అమ్మబడును.

"ఈనో" మరియు "ఫ్రూట్ సాల్ట్" అను మాటలు రిజిస్టరు చేసిన మాట్లాడు

కుమ్మ ★ బొలి

వగైరా మేహమచ్చలు, నెగ, సకాయి బ్యాగులకు, గ్యాగరంటి చికిచ్చ, క్యాబులాగు ఉచితం. జి. వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్) "భాస్కర్రాజుమమ" గోపాలపురం, మా. గోదావరి.